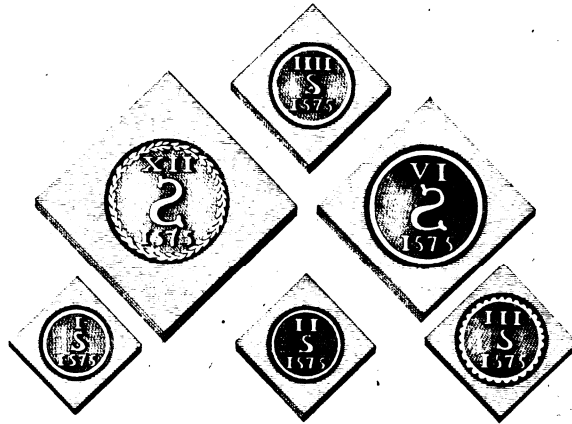


(1) Refol. uyt aanmerkinge van de groote (1) belasting der gemelde stad; en dat wel met het uyt de eerste omslagen en schattinge, daartoe te heffen, betaald te worden. 1575.
 der Staat. van Holl. 23 Sept. 1579. fol. 226.



Alle hebben ze onderaan het jaar der belegeringe 1575, om hoog de waarde van I, II, III, IIII, VI, of XII. sluyvers, waar voor ze, staande het beleg, zyn gangbaar geweest, en in 't midden eene S, zynde de eerste letter van den naam der belegerde stad

SCHOONHOVEN.

Tegens deeze voorzorg des Prinzen van Oranje hadden de belegeraars een middel uitgevonden, waardoor zy zich van 't water, ter Goude en elders ingelaaten, wisten te ontlasten: invoege zy op den twaalfden dier maand met zesentwintig stukken, hen van Uytrecht toegeschikt, den wal der stad ter bequaamer plaats begonnen (2) te beschieten, en daarmede den geheelen dag voortvaarende, voor den avond eene walbreuk van wel driehonderd schreden (3) gemaakt hadden; met meeninge van 's anderen daags zich den storm te onderwinden. Maar hierin wierden zy door den Stedevoogd la Garde, die verzocht in onderhandeling te moogen treden, voorgekomen: mids hy de wyde der breuke, en de onwilligheyd eenigst stedelingen aanmerkende, best geraaden vondt naar een goed verdrag tydig om te zien. Dit wierdt eerlang (4) op eerlyke voorwaarden getroffen, en de uyttocht met vliegende vendels, brandende lonten, geweer en pakkaasje bedongen. Hiërges naa 't dapper uytvoeren deezer onderneemingen, en dingende naar de heerschappy der stroomen, tastte voorts nog eenige schansen in dien hoek aan, veroverde onder anderen die van Krimpen, waarin (5) tweehonderd soldaaten ter bezetting laagen, als ook nog eene tweede, die in Paapendrecht was gelegen. Maar Don Lodewyk, heb-

bende grootere aanslagen beraamd, ontboodt hem met eenige zyner benden en tien stukken geschut naar Brabant, en zondt aan zynen zwager den Graaf van Meegen last om met de overige benden de stad Woerde, waarin Jonker (6) Roelof van Stakenbroek als Steevoogd het bevel voerde, te belegeren. Dit wierdt door hem op den achtten van Herfstmaand (7) volbragt; maar dewyl de meeste landen om de stad door 't openen der sluyzen onder water stonden, waar door hem het naderen belet was, deed hy van verre in 't ronde eenige schansen opwerpen, om den stedelingen aldus allen toevoot van buyten af te snyden. Doch zy zynde taamelyk van eetwaaren voorzien, hadden bestemd, op hoope van het beloofde (8) ontzet, de begonne insluyting te verduuren; ja bestonden zelfs, om 't vee dat onder de stad liep graazen tegens alle aanvallen van buyten te dekken, eene sterkte buyten den wal te bouwen. En niet zonder reden, dewyl de Staaten van Holland hen de gewenschte verlossing niet alleen als onseylbaar beloofd, maar ook geraaden hadden, dewyl het te zorgelyk was tusschen de vyandelyke beschanfingen door veel gelds naar de stad te zenden, van naar 't voorbeeld van Leyde en Alkmaar eenige (9) noodstukken, tot betaling hunner bezettingen, van tin, koper, of andere stof-

(2) Hooft Ned. Hist. fol. 435.

(3) Meteren Ned. Hist. fol. 110. verfo.

(4) Bof Nederl. Beroerten, VIII. boek, fol. 122. verfo.

(5) Bof Nederl. Beroert. VIII. boek, fol. 122.

(6) Refol. der Staat. van Holl. 17 Mey 1575. fol. 293.
(7) Hooft Nederl. Hist. fol. 436.

(8) Refol. der Staat. van Holl. 14 Sept. 1575. fol. 632.

(9) Refol. der Staat. van Holl. 14 Sept. 1575. fol. 633.

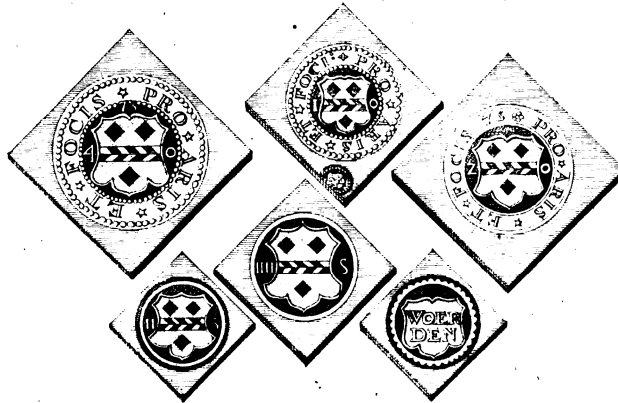
Ggg

fe

1575. te te munten; mer belofte dat de fchaade, daarby geleeden, door het gemeene Land zoude gedraagen worden. In gevolge van welk aanfchryven zy ook tot dat eyn-

de voor zeventuuyzend (1) guldens van dit tinnen geld dedden munten. waarvan de fchaade naamaals door de Staaten vergoed is.

(1) Bor. Nederl. Beroerten. IX. boek, fol. 145.



I. Het eerste stuk is voor 40. stuyvers gangbaar geweest, voert in 't midden stads wapenschild, daarboven het jaar 77, toen 't gemunt is, en in 't ronde dit opschrift:

PRO ARIS ET FOCIS.

VOOR DEN GODSDIENST EN HET VADERLAND.

II. Het tweede is voor 10. stuyvers gangbaar geweest, en heeft, behalven in den ondersten hoek een bygestempeld wapentje van Holland, hetzelfde stadswapen en omschrift als het voorgaande.

III. Het derde is een stuk van 20. stuyvers, dat insgelyks het wapenschild der stad, en daar rondom dezelfde woorden tot omschrift voert:

PRO ARIS ET FOCIS.

VOOR DEN GODSDIENST EN HET VADERLAND.

IV. en V. Voor twee is het vierde, en voor vier stuyvers het vyfde noodstuk gangbaar geweest, hebbende beyden geene omschriften, maar alleen in 't midden het wapenschild der ingesloote stad.

VI. Het laatste eyndelyk, waarop geen prys staat uitgedrukt, is waarschynlyk ter waarde van eenen stuyver geslaagen, en heeft alleenlyk op een schild den naam der stad

WOERDEN.

Terwyl de Landvoogd door 't belegeren dier stad alle de gedachten der Hollanderen derwaart lokte, had hy voorgenomen het land van Schouwen te vermeesteren; en dus Zeeland van Holland af te snyden. Want zeer naauwkeuriglyk de ondiepten by laag water hebbende laten peylen, oordeelde hy die zaak by doorwaading niet onmoogelyk; waartoe (2) hy in 't land van Tertoolen vyftienhonderd zyner uitgelezenste soldaaten en tweehonderd graavers deed verzaamen, en onder anderen ook als Bevelhebber over (3) dezelve stelde den Ridder

Jeroen van Tuyl Heer van Seroskerke, die een Zeelander en, vermids hy de zyde des Konings aankleefde, uyt zyne goederen en bedieningen gezet zynde, der stroomen en landen kundig niet verzuymen zoude 't gene bequaam was om, zoo tot 's Konings als zyn eygen voordeel, den aanslag wel te doen gelukken. Dees Ridder was van een oud en adelyk geslacht in Zeeland; want zyn Grootvader Pieter van Tuyl was insgelyks Ridder en Heer van Seroskerke en Welland, getrouwd met Vrouwe Kornelia van Haamstede, en door

(2) Hooft Ned. Hist. fol. 437.
(3) Strada de Bello Belg. Dec. I. pag. 396.

(1) Smalleg. Kronyk van Zeeland, fol. 693.

door Karel van Bourgondië als Gezant aan Eduard den IV, Koning van Engeland, in (1) den jaare veertienhonderdzesenvyftig gezonden: uyt welk huuwelyk onder anderen gebooren is Jakob van Tuyl Heer van Seroskerke, Moermont en Welland, welke Baljuw van Middelburg en Sicrikzee geweest is, en voor de eerste maal trouwde met Jakoba van den Eynde, dochter van Augustyn Heer van Eyndhout, Opperwoudmeester van Brabant; en naa dezer Vrouwe overlyden met Adriana van Wievekerke Hendriks dochter. Uyt beyde heeft hy kinderen verwekt, doch uyt de eerste deezen Jeroen, welke getrouwd met Eleonora Micault mede niet alleen Heer van Seroskerke, Welland, Moermont, Stavenisse en Sint Anneland, maar ook Burggraaf en Luytenant Admiraal van

Zeeland, Raadsheer des Konings en Rentmeester van (2) Beooster Schelde geweest is: even als zyn oudste zoon Philibert van 't andere deel, dat Bewester Schelde genaamd wordt. Dan door den ommezwaai der Zeeuwfche zaaken, en mids alle de landen en steden zich tegens de Spanjaards verklaarden, was hy, als des Konings zyde houdende, van alle de voorgemelde hooge bedieningen ontzet, doch door zyne Majesteit, tot vergoeding dier geleede schade, met het Stedehouderfchap van (3) Bergen op Zoom begiftigd: in 't welke hem ook zyn voorgemelde (4) zoon, by zyn overlyden, gevolgd is. Van hem wordt een gedenkpenning, in 't jaar vyftienhonderdachtenvyftig gemaakt, gevonden; welken ik, mids dit gewag zyns naams, hier zyne plaats geeve.

1575.

(2) Guicciard. Beschry. det Nederl. fol. 282.

(3) Hooft Nederl. Hist. fol.

437. (4) Small. Kronyk van Zeel. fol. 693.



Zyn borstbeeld in Raadsheerlyk gewaad, en hebbende 't hoofd met eene muts gedekt, staat op de voorzyde; binnen deezen tytel tot omschrift:

HIERONIMUS A SEROSKERKE. 1558.

JEROEN VAN SEROSKERKE. 1558.

Welke naam dezer Heerlykheyd eenigen (5) willen dat van 's Heer' *Aarnouds kerke* zoude herkomstig zyn. Op de achterzyde houdt een vrouwebeeld in de linker hand enen kelk, het zinnebeeld des Roomschen geloofs het welke hy ten hoogste was toegedaan; waarom men ook in den rand dezer spreuk (6) leest:

(5) Gargon Walcher. Arkadia, I. deel, pag. 79. (6) Virgil. Æn. lib. IV. v. 336.

DUM SPIRITUS HOS REGET ARTUS.

ZOO LANG DE ZIEL DIT LIGHAAM ZAL REGEEREN.

(7) Hooft Ned. Hist. fol. 437.

(8) Hooft Ned. Hist. fol. 438.

Door eenen zyner gewezene bedienenden (7) sedert nogmaal het water gepeylt, de doorwaading doenlyk geoordeeld, en de Landvoogd daardoor nog meer in zyn voornemen gesterkt zynde, begaf zich op den (8) achtentwintigsten van Herftmaand des middernachts de verzamelde manschap van Philipsland te water, om langs de ondiepten der zandplaten en onder gunst van 't laage gety, Duyveland te bereyken. Traagelyk geschiedde dees doortogt, mids de finalte der geleeden,

waardoor het gety zoo ver verliep, dat als de voorhoede de overzyde bereykt had, het middelste gedeelte reeds vlottende verdronk, en de achtersten genoodzaakt wierden den hertred te kiezen. Dit befredde echter niet, dat het overgekomen derdendeel den oever van Oostduyveland stoutmoedig beklom, en tien vendels Franfoizen, Engelschen en Schotten, bewaakers (9) van den dyk, met eene vertwyfelde kloekmoedigheid aantafte en eerlang op de vlyngt sloeg. Naauwelyks was dit volvoerd, of

(9) Hooft Ned. Hist. fol. 439.

Ggg 2

alle